

Gäller för: Akutklinik

Innehållsansvar: Helén Svedberg, (helsv2), Ambulanssjuksköterska

Godkänd av: Magnus Guldenpfennig, (maggu2), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-05-19

Giltig till: 2028-05-19

ViSam (Vård i Samverkan) för ambulanssjukvården SÄS

Förändringar sedan föregående version

Namnbyte från Hemsjukvård till Kommunal primärvård i enlighet med nationell omställning utifrån att förtydliga vårdnivå och kommunernas sjukvårdsansvar. Även frångå begreppet sjuka äldre till begreppet sköra äldre för att förtydliga målgruppen.

Tillägg av frågeställning kring palliativa begränsningar som tillsammans med vitala parametrar och exklusionsställningstagande utgör de tre delarna som är grund för slutgiltig vårdnivåval enligt ViSams beslutstöd

Förtydligande vid kollegial bedömning mellan Kommunal Primärvårdssjuksköterska och ambulanssjuksköterska. När ambulanssjuksköterskan utför behandling eller undersökning över ViSamnivå ska denna samvärderas tillsammans med den Regional Primärvårdens ansvariga läkare inför fortsatt vårdnivåval. Hantering av EKG som tillägg i ViSambedömning utifrån de generella ordinationer som ambulanssjuksköterskan innehar ska följa "Flödesschema för EKG hantering" inom ambulanssjukvård.

Vid behov av ytterligare utrymme för dokumentation kan komplettering ske med hjälp av Vårdinsats på platsunderlag (VIPP) vilken är förankrad i nätverksforum med ViSamansvarig sjuksköterskor i den Kommunala Primärvården.

Förändrat arbetssätt gällande MedControl-ärenden.

Hantering av ViSambeslutstöd ska medfölja till sjukhus och följa med WEST underlaget till tilldelat team.

Förtydligande kring dokumentation i Ambulink som ska innefatta information om vilken Triageinstrument som använts vid bedömning.

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	2
Förutsättningar	2
Genomförande	2
Vem utför?	3
Uppföljning.....	5
Dokumentinformation.....	5

Bakgrund

Sköra äldre har ett särskilt stort behov av individanpassad och sammanhållen vård och omsorg. Det ställer krav på helhetssyn och samverkan över professions- och vårdgivargränser. ViSam är ett evidensbaserat verktyg för sjuksköterskor inom den Kommunala Primärvården. När en patient som är inskriven i Kommunal Primärvård, hastigt insjuknar gör ansvarig sjuksköterska en bedömning om läkare ska kontaktas eller inte samt vid behov tillkallar ambulans.

ViSam är en checklista som ska användas i de fall när patienter inskrivna i Kommunal Primärvård hastigt försämras i sitt hälsotillstånd.

Förutsättningar

Den Kommunala Primärvårdens sjuksköterska är ansvarig att följa rutin som säkerställer att beslutsstödet används vid bedömning när en patients hälsotillstånd hastigt förändras.

Om annat arbete förhindrar sjuksköterskan från att utföra ViSam och ambulans i stället larmas direkt, utför ambulanssjuksköterskan ViSam.

Ambulanspersonalen ska då först försäkra sig om att patienten är inskriven i hemsjukvård och inte endast har hemtjänst eller trygghetslarm.

Genomförande

Checklista ska följas och användas i alla dess delar. Om utfall från checklista anger krav på högre vårdnivå planeras lämpligt transportsätt baserat på patientens vårdbehov.

Överrapportering mellan Kommunal Primärvårds sjuksköterska och ambulanssjuksköterska bör ske med ViSam-blankett som bas. Rapport

kan ske på plats eller via telefon med kompletterande ViSamunderlag som lämnas hos patienten.

Checklistan med frågeställning kring vårdbegränsningar, vitalparametrar och exklusionssymtom sammantaget avgör utfall. Trots att utfallet i ViSam visar att patienten behöver höjd vårdnivå via specialistsjukvård (SÄS) kan sjuksköterskan välja att, av andra orsaker, ändå fatta beslut om motsatsen. Om detta sker ska en tydlig motivering återfinnas i anteckningar både på ViSam-bladet och i respektive journalsystem (för amb.ssk i Ambulink).

Vem utför?

Kommunens sjuksköterska genomför ViSam

I de fall kommunsjuksköterskan/ambulanssjuksköterskan önskar stöd i sin bedömning ska detta frikostigt bejakas av alla involverade parter.

Kommunsjuksköterskans beslut överprövas inte, dock kan omvärderat beslut i samförstånd tas. Detta kan föranledas av att man kompletterat undersökningen/behandlingen via ambulanssjuksköterskans generella läkemedelsordinationer och utökade möjligheter till undersökning (ex EKG/ MNIHSS). Dessa kompletterande vårdhandlingar som ger utfall utöver ViSamnivå ska muntligen värderas av ambulanssjuksköterska tillsammans med den Regionala Primärvårdens ansvariga läkare.

Ambulanssjuksköterskan genomför ViSam

Ambulanssjuksköterskan behöver klarlägga om ställningstagande till palliativ vård är gjord samt om tillräckliga ordinationer för att kunna kvarvara i hemmet finns. Detta görs lämpligen via muntlig kontakt med Kommunal Primärvårdssjuksköterska

Vid utfall ”till sjukhusnivå” så kompletteras ViSam med WEST, enligt sedvanligt förfarande och ambulanssjukvårdens riktlinjer. Vid utfall ”till sjukhusnivå” kan kontakt tas med Mobilt akutläkarteam. Om patienten accepteras till Mobilt akutläkarteam och höjd vårdnivå erbjuds i hemmet ska den Kommunala Primärvårdens sjuksköterska meddelas. Vid avslutad medicinsk insats sker återrapportering till den Regionala Primärvården och Kommunal primärvård av Mobilt akutläkarteam.

Vid Urin/KAD symtom kontaktas den Kommunala Primärvårdens sjuksköterska för spolning/byte av KAD. Säkerställ att det sker inom rimligt tidsförlopp alternativt överväg bedömning/åtgärd på akutmottagning.

Vid utfall ”Regional Primärvård” och ambulanssjuksköterskan finner det lämpligt att utföra EKG/ MNIHSS eller annan möjlig undersökning och/eller behandling ska detta kompletteras till den SBAR-rapport som avläggs till Regional Primärvårdsläkare för ställningstagande till vårdnivå. För bedömning av EKG ska kontakt med läkare ske enligt gällande ”Flödesschema för EKG hantering” inom ambulanssjukvård.

Vid kontakt med annan vårdgivare ska resultatet av bedömningen både överförs muntligt (SBAR) via telefonkontakt samt skriftligen genom att beslutsstödet används som informationsblankett till nästa vårdgivare. Vid behov av ytterligare utrymme för dokumentation kan komplettering ske med hjälp av Vårdinsats på platsunderlag (VIPP).

När patient kvarstannar i hemmet lämnas ett exemplar kvar av ViSam beslutstöd i hemmet. Telefonkontakt mellan ambulanssjuksköterska och Kommunal Primärvård sjuksköterska är nödvändig för att muntlig SBAR- rapport ska kunna avläggas om tänkt vårdplan. Ansvaret för patienten övergår till Kommunal Primärvårds sjuksköterska/primärvårdsläkare, efter given rapport, då patienten kvarstannar i hemmet.

Resultatet av bedömningen dokumenteras i Ambulink.

Val av utfall i processflöde:

- A. Bedömt av ambulanssjuksköterska – till akutmottagningen/MALT
- B. Bedömt av ambulanssjuksköterska – kvarstannar i hemmet
- C. Bedömt av kommunsjuksköterska – till akutmottagningen

ViSam beslutstöd är en checklista och ska därmed inte betraktas som en journalhandling. Sammanfattad information från underlaget dokumenteras i Ambulink och checklistan följer patienten till tilldelat team på Akuten. Vid avsteg från checklista, där annat beslut än rekommenderat, ska detta nogsamt dokumenteras i Ambulink.

Vid Triage registrering välj

1. Triagering ej möjlig.
2. Annat arbete med patienten prioriteras.

Idag finns endast möjlighet att lägga ett vårdkedjeval/processpar. Följ prioriteringsordning enligt instruktion. Har ViSam-underlaget använts skriv i kommentarsfältet:

Triage enligt RUTIN ViSam utfall:

- 1. Palliativa ordinationer Ja/Nej**
- 2. VP utfall Ja/Nej**
- 3. Exklusionskriterier Ja/Nej**

Uppföljning

ViSam-ansvarig på Ambulanssektionen har i uppgift att följa upp samverkan gällande ViSam beslutstöd via kontinuerlig kontakt med ViSam-ansvariga sjuksköterskor under året, dessa dialogträffar sker inom ramen för Närvårdssamverkan Sjuhärad. Utöver detta har ViSam-ansvarig kontinuerlig kontakt med den Kommunala Primärvårdens MAS-grupp via ViSams nätverkande forum.

Identifiera, dokumentera och rapportera negativa händelser, tillbud, klagomål, samt avsteg från rutin i Med Control.

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Helén Svedberg, ambulanssjuksköterska ambulanssjukvården- Malt,
Elina Fransson , ambulanssjuksköterska ambulanssjukvården
VO akutsjukvård, Södra Älvsborgs Sjukhus

Fastställt av

Magnus Guldénpfennig, verksamhetschef VO akutsjukvård, Södra Älvsborgs Sjukhus

Nyckelord Ambulans, sjuksköterska, Kommunal Primärvård, ViSam, checklista

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Akutklinik

Innehållsansvar: Helén Svedberg, (helsv2),
Ambulanssjuksköterska

Godkänd av: Magnus Guldenpfennig, (maggu2),
Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9629-34067525-41

Version: 4.0

Giltig från: 2026-05-19

Giltig till: 2028-05-19